

Alþingi
Erindi nr. P 130/2516
komudagur 22.5.2004

Athugasemdir ASÍ á Mjólkursamningi/frumvörpum til laga um breytingu á Búvörulögum 1

Tillögur Mjólkurnefndar	Útkoma í frumvörpum	Hugsanlega jákvætt í frumvörpum	Athugasemdir við frumvörpum
<p>Markmiðið er frjáls verðlagning ... þangað til sterka Verðlagsnefnd</p> <p>"Til að tryggja samkeppnisstöðu íslensku mjólkurvaranna er nauðsynlegt að neytendur njóti í meira mæli ávinnings hagræðingaraðgerða í mjólkuriðnaðinum. Stuðla má að slíkri þróun með aðhaldsskilyrðum ... og eðlilegt er að fulltrúar samtaka launafólks komi þar að ... sbr. núverandi skipan Verðlagsnefndar."</p> <p>(sjá skýrslu Mjólkurnefndar kafli 8.6).</p>	<p>Mjólkursamn. 7. og 8. gr. Frumv._M 1. og 2. gr. Frumv._S 1. og 2. gr.</p>	<p>Í Mjólkursamningi er sagt að verðlagning mjólkur verði með sama hætti og segir í núgildandi lögum nr. 99/1993 nema um annað verði samið á samningstímanum.</p>	<p>Þverstæður: Í Mjólkursamningi er sagt að verðlagning verði óbreytt – en jafnframt kveðið á um í ...</p> <p><i>Mjólkursamningnum</i> að leitað verði samþykkis Alþingis fyrir breytingum á lögnum – þannig að það hlutverk Verðlagsnefndar að ákveða lágmarksverð til bænda verði afnumið og falið bændum sjálfum; og í <i>frumvörpunum</i> að gerðar verði töluverðar breytingar á verðlagningunni (hlutverk Verðlagsnefndar að heimila verðtilfærslur er afnumið; opnað er á þann möguleika að hlutverk hennar að ákveða verð til bænda verði afnumið).</p> <p>Það er lágmarkskrafa að staða Verðlagsnefndar verði ekki skert á meðan ekkert aðhald er frá innflutningi.</p>
<p>Hert aðhald með afurðastöðvum</p> <p>"... skal vakin athygli á nauðsyn þess að það eigið fé sem bundið er í mjólkurvinnslunni nýtist áfram í greininni án þess að til endurfjármögnunar á mjólkursamlögum komi."</p> <p>(sjá skýrslu Mjólkurnefndar kafli 8.2).</p>	<p>Ekkert fjallað um</p>	<p>Ekkert fjallað um</p>	<p>Kallar á breytingu á Búvörulögum 13. gr.</p> <p>Stoppa þarf í göt sem gera mögulegt að: 1) fé sé tekið út úr afurðastöðvum og þær endurfjármagnaðar gegnum ákvörðun um heildsöluverðið; 2) slaklega reknum afurðastöðvum sé haldið á floti gegnum ákvörðun um heildsöluverð.</p>
<p>Hagtölur/upplýst umræða</p> <p>"Komið hefur í ljós við störf nefndarinnar að nauðsynlegt er að bæta upplýsingar um afkomu og stöðu greinarinnar og leggur nefndin til að sérstakt átak verði gert í þeim efnum."</p> <p>(sjá skýrslu Mjólkurnefndar kafli 8.6).</p>	<p>Ekkert fjallað um</p>	<p>Ekkert fjallað um</p>	<p>Kallar á breytingu á Búvörulögum 11. gr.</p> <p>Verðlagsnefnd á að geta mótað reglur um reglubundna upplýsingagjöf a.m.k. frá Hagstofu, Hagþjónustu bænda og afurðastöðvum. Þessar uppl. eiga a.m.k. að ná til: 1) rekstrar- og efnahagsreikninga; 2) þróun verðs hér samanborið við erlendis; 3) framkvæmd alþjóðlegra skuldbindinga Íslands.</p>

Athugasemdir ASÍ á Mjólkursamningi/frumvörpum til laga um breytingu á Búvörulögum 2

Liður	Heimild	Hugsanlega jákvætt	Athugasemdir
Heildarstuðningur Heildargreiðslur verða föst verðtryggð upphæð.	Mjólkursamn. 6. gr. Frumvarp_M 5. gr.	Auðveldara að hafa eftirlit með greiðslum?	Mjólkurverð sveigjanlegra – bæði upp á við og niður á við.
Heildarstuðningur Heildargreiðslur munu lækka um 1% á ári.	Mjólkursamn. 6. gr. Frumvarp_M 5. gr.	Viðbrögð við breytingum á starfsskilyrðum.	Óvíst hvort svo lítil hagræðingarkrafa hafi nokkur áhrif.
Heildarstuðningur Samsetning heildargr. breytist.	Mjólkursamn. 6. gr. Frumv._M 5. gr.	Viðbrögð við breytingum á starfsskilyrðum.	Óljós <i>markmið</i> með þessum viðbrögðum – óskipulegur flótti frá raunveruleikanum? hver eru tengslin við heildstæða atvinnu- og byggðastefnu? Óljóst hvaða <i>áhrif</i> þessi viðbrögð hafa á hvata til hagræðingar – er verið að refsa stórum búum? Verður mjólkurframleiðslu skipt upp í 40. kúa einingar? Leiðir þetta til óhagkvæmra fjárfestinga ef bláar greiðslur verða bannaðar?
Verð til bænda Opnað fyrir þann möguleika að verð til bænda verði samningsatriði milli bænda og afurðastöðva – án aðkomu Verðlagsnefndar.	Mjólkursamn. 6. gr. Frumv._M 1. og 2. gr.	Við <i>skilgreindar</i> aðstæður gæti þetta hugsanlega leitt til meiri ábyrgðar/hagræðingar.	Skerðir hlutverk Verðlagsnefndar.
Heildsöluverð Þrátt fyrir ákv. Samkeppnislaga er afurðastöðvum í mjólkuriðnaði heimilt að sameinast, gera með sér samkomulag um verkaskiptingu og hafa með sér annars konar samstarf.	Frumv._S 2. gr.	Þessa heimild má aðeins nota ef markmiðið er halda niðri kostnaði, þ.e. lækka verð til neytenda.	Áður þurftu afurðastöðvar a.m.k. leyfi landbúnaðarráðherra til að hafa með sér svo víðtæka samvinnu. Nú er ekkert augljóst eftirlit með því hvort þessi heimild sé rétt beitt.
Heildsöluverð Þrátt fyrir ákv. Samkeppnislaga er afurðastöðvum í mjólkuriðnaði heimilt að stunda verðtilfærslu.	Frumv._S 1. gr.		Engin skilyrði eru sett fyrir beitingu þessarar heimildar. Áður þurfti leyfi Verðlagsnefndar til að stunda verðtilfærslu. Nú er aðeins skylt að upplýsa nefndina um verðtilfærslu.